

Súd: Okresný súd Prešov
Spisová značka: 29Csp/65/2020
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8120204186
Dátum vydania rozhodnutia: 16. 11. 2020
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Diana Vlčková
ECLI: ECLI:SK:OSPO:2020:8120204186.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Okresný súd Prešov sudkyňou JUDr. Dianou Vlčkovou v právnej veci žalobkyne: F. V., N.. X.X.XXXX, A. K. X, XXX XX W., zastúpenej: JUDr. Igorom Šafrankom, advokátskou kanceláriou so sídlom Sovietskych hrdinov 163/66, 089 01 Svidník, IČO: 31954448, proti žalovanému: POTOHOVOSTĚ, s.r.o., so sídlom Pribinova 25, 811 09 Bratislava, IČO:35807598, zastúpeného: JUDr. Katarínou Hegedúšovou, advokátkou so sídlom kancelárie Majerníkova 3/A, 841 05 Bratislava, IČO: 42185190, o primerané finančné zadostučinenie 600 EUR, takto

rozhodol:

I. Žalovaný je p o v i n n ý zaplatiť žalobkyni primerané finančné zadostučinenie vo výške 300 EUR v lehote 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

II. V prevyšujúcej časti žalobu z a m i e t a.

III. P r i z n á v a žalobkyni voči žalovanému nárok na náhradu trov konania v rozsahu 100 %.

o d ô v o d n e n i e :

1. Žalobkyňa žalobou doručenou súdu dňa 06.04.2020 sa voči žalovanému domáhala zaplataenia primeraného finančného zadostučinenia vo výške 600 EUR do 3 dní od právoplatnosti rozsudku.

2. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

3. Súd na základe skutkových tvrdení žalobkyne, popretí skutkových tvrdení žalovaného, oboznámením obsahu spisu 19C/172/2016 zistil tento skutkový stav:

4. Žalobkyňa sa v konaní vedenom pred Okresným súdom Prešov pod sp. zn. 19C/172/2016 voči žalovanému domáhala vydania bezdôvodného obohatenia a určenia neprijateľnosti zmluvnej podmienky uvedenej v bode 13 všeobecných podmienok zmluvy č. XXXXXXXX zo dňa 17.07.2008 o tej časti poplatku, ktorej zodpovedajú 2 tretiny zahŕňajúce náklady na vypracovanie a uzatvorenie zmluvy o úvere spolu so všetkou administratívou s tým spojenou.

5. Súd I. inštancie rozsudkom zo dňa 13.11.2017 žalobe v plnom rozsahu vyhovel a v spojení s rozsudkom Krajského súdu v Prešove pod sp. zn. 15Co/15/2018 zo dňa 27.09.2018 nadobudol právoplatnosť 08.10.2018.

6. V dôvodoch rozhodnutí súdov bolo konštatované, že uzatvorená zmluva o úvere je spotrebiteľskou zmluvou a s poukazom na ust. § 4 ods. 2 zák. č. 258/2001 Z.z. neobsahuje obligatórne náležitosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere a to pod písm. g), h), i), j) a k). Vo vzťahu k neprijateľnosti zmluvnej podmienky uviedol, že táto už bola vyhlásená za neprijateľnú rozsudkom Krajského súdu v Prešove zo dňa

08.06.2017 pod sp. zn. 9Co/58/2017. Konštatoval, že žalovaný za takýto poplatok neposkytuje reálne plnenie, keďže tento v podstate slúži iba dodávateľovi. Pokiaľ by mal mať veriteľ už spotrebiteľského úveru nárok na poplatok je nevyhnutné, aby takýmto poplatkom sa platilo skutočné plnenie poskytnuté spotrebiteľovi, ktoré je súčasne v jeho záujme. Poplatok vo výške troch štvrtín sumy úveru nemôže byť v súlade s princípom dobrých mravov, naopak vykazuje znaky civilnoprávnej užery.

7. Zároveň súdom bola uložená žalovanému povinnosť, aby sa zdržal použitia dohody o zrážkach zo mzdy a iných príjmov uzatvorenej k predmetnej zmluve o úvere.

8. V žalobe žalobkyňa uviedla, že s poukazom na ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. jej vznikol nárok voči žalovanému na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za viacnásobné porušenie jej spotrebiteľských práv konštatovaných vo vyššie uvedených rozhodnutiach súdu. Keďže si ako spotrebiteľka úspešne uplatnila porušenie svojho práva na súde, bola tým splnená hypotéza vyššie citovanej právnej normy a preto požaduje primerané finančné zadosťučinenie vo výške 600 EUR. Čo sa týka otázky rozsahu porušenia spotrebiteľského práva táto je definovaná rozsudkom Okresného súdu Prešov pod sp. zn. 19C/172/2016 a jeho odôvodnením, ktorý je hmotnoprávnou podmienkou nároku na primerané finančné zadosťučinenie a z tejto hmotnoprávnej podmienky je potrebné vychádzať ako zo záväznej. Tento rozsah zisteného porušenia spotrebiteľského práva v základnej veci nie je možné v konaní o primerané finančné zadosťučinenie ani rozširovať a ani zužovať.

9. Žalovaný žiadal žalobu ako nedôvodnú zamietnuť.

10. Ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. síce priznáva spotrebiteľovi právo domáhať sa primeraného finančného zadosťučinenia, avšak toto ustanovenie je potrebné vykladať reštriktívne. Pri rozhodovaní o tom či sa prizná primerané finančné zadosťučinenie a v akej výške je potrebné zohľadniť nielen úspešnosť toho, ktorého účastníka, ale aj iné okolnosti, ktoré majú vplyv na konkrétny prípad. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu vyjadrenú v rôznych formách. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov prichádza do úvahy len v tých prípadoch, keď porušenie práva nie je možné už napraviť inak. Žalovaný má vedomosť a rešpektuje rozhodnutie vydané v konaniach pred Okresným súdom Prešov a Krajského súdu Prešov, avšak má za to, že rozsudok Okresného súdu Prešov má dostatočný sankčný charakter v zmysle individuálnej a generálnej prevencie.

11. Má za to, že nepostačuje všeobecná konštatácia funkcie primeraného finančného zadosťučinenia. Žalobkyňa neodôvodnila jasne a určito skutkové okolnosti týkajúce sa záväzkovo právneho vzťahu medzi ňou a žalovaným.

12. Cieľom primeraného finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva v prípadoch, v ktorých sa zistilo, že k porušeniu došlo spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany nielen jeho deklaráciu. Primerané finančné zadosťučinenie je nutné chápať ako náhradu za spôsobenú nemajetkovú ujmu. Predstavuje peňažnú protihodnotu nemajetkovej ujmy, no nepredstavuje náhradu za uplatnené finančné plnenie alebo prípadnú náhradu škody. Priznanie požadovaných finančných prostriedkov by prichádzalo do úvahy iba v tých prípadoch, keď porušenie práva už nie je možné napraviť inak.

13. Dodávateľ spotrebiteľa nijakým spôsobom nenútil vstúpiť do záväzkovo-právneho vzťahu a vo väčšine prípadov mu umožní sa so zmluvnými dojednaniami oboznámiť. Skutočnosť, že spotrebiteľ neprejavuje absolútne žiaden záujem oboznámiť sa so zmluvnými ustanoveniami a pochopiť ich obsah nemôže byť automaticky na ujmu dodávateľa. Inštitút primeraného finančného zadosťučinenia nesmie slúžiť na duplicitné uplatnenie práva na vydanie bezdôvodného obohatenia. Primerané finančné zadosťučinenie podľa konštantnej judikatúry nesleduje reparačnú funkciu tak ako je to v prípade náhrady škody. Má nesporné sankčnú funkciu a jeho cieľom nie je kompenzovať žalobkyňu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobkyňi a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania.

14. Sankčná funkcia primeraného finančného zadosťučinenia teda trestá a súčasne pôsobí preventívne. V prípade, ak bola spotrebiteľovi skutočne spôsobená ujma sa do popredia dostáva kompenzačná

funkcia t.j. navrátenie do predošlého stavu. V danom prípade bolo žalobkyni priznané právo na vydanie bezdôvodného obohatenia, a teda nie je čo kompenzovať § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z.

15. Žalobkyňa si predmetnou žalobou v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. uplatnila nárok na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia za konštatované porušenie jej spotrebiteľských práv s poukazom na bezúročnosť a bezpoplatkovosť spotrebiteľského úveru ako aj neprijateľnosť zmluvných podmienok uvedených v bode 13 všeobecných podmienok zmluvy o úvere zo dňa 17.07.2008 ako aj dohody o zrážkach zo mzdy.

16. Citované ustanovenie zákona o ochrane spotrebiteľa upravuje právo spotrebiteľa žiadať primerané finančné zadosťučinenie v prípade, ak si na súde úspešne uplatní porušenie svojho práva, a to od toho, kto za toto porušenie práva zodpovedá. Cieľom finančného zadosťučinenia je dovŕšenie ochrany porušeného práva spôsobom, ktorý vyžaduje poskytnutie vyššieho stupňa ochrany. Hypotéza tejto právnej normy vyžaduje splnenie predpokladov, ktorými sú úspešné uplatnenie porušenia práva alebo povinnosti ustanovených zák. č. 250/2007 Z. z. alebo osobitnými predpismi a spôsobilosť takéhoto porušenia práv alebo povinnosti privodiť spotrebiteľovi ujmu. Samotná povaha primeraného finančného zadosťučinenia neumožňuje jeho priame vyčíslenie, preto súdu nemusia byť predložené dôkazy o existencii ujmy, ale stačí, ak takáto ujma tu je. Je pritom bez právneho významu, či ujma spotrebiteľovi reálne vznikla, pretože postačuje iba možnosť vzniku takejto ujmy (rozsudok KS v Prešove od sp.zn. 3Co/20/2017, 20Co/192/2016, 7Co/78/2017, 25Co/59/2017).

17. Inštitút primeraného zadosťučinenia môže na účely ochrany spotrebiteľa naplniť požiadavku účinného odradzujúceho prostriedku ochrany. Tak právna teória, ako aj aplikačná prax spájajú inštitút náhrady škody výlučne so znížením majetku a ušlým ziskom. Náhrada škody ako inštitút súkromného práva v podmienkach SR a konštantnej judikatúry sleduje výlučne reparačnú funkciu. Pre porovnanie sankčná funkcia náhrady škody je taká, ktorej cieľom nie je kompenzovať žalobcu, ale skôr potrestať žalovaného za protiprávne konanie, ktorého sa dopustil vo vzťahu k žalobcovi a ktorým žalobcovi spôsobil škodu a odradiť žalovaného alebo akúkoľvek tretiu osobu od opakovania takéhoto konania v budúcnosti. Sankčná náhrada škody teda trestá a súčasne pôsobí preventívne.

18. Ak práve inštitút relatívnej náhrady nemajetkovej ujmy môže byť prostriedkom ochrany na doplnenie o preventívne účinky pred diskrimináciou, potom v zmysle judikatúry ESD a antidiskriminačných smerníc musia byť sankcie za diskriminačné správanie účinné, primerané a odradzujúce.

19. Z uvedeného jednoznačne vyplýva, že žalobkyňa ako spotrebiteľ má právo na ochranu pred neprijateľnými zmluvnými podmienkami v spotrebiteľskej zmluve a tiež má právo domáhať sa, aby sa dodávateľ zdržal protiprávneho konania, odstránil protiprávny stav a za podmienky, že si na súde úspešne uplatní porušenie práva alebo povinnosti stanovenej zák. č. 250/2007 Z. z., alebo osobitnými právnymi predpismi má právo aj na primerané finančné zadosťučinenie od toho, kto za porušenie práva alebo povinnosti ustanovenej týmto zákonom zodpovedá.

20. Vykonaným dokazovaním bolo nesporne preukázané, že žalobkyňa si úspešne v konaní vedenom pod sp. zn. 19C/172/2016 voči žalovanému uplatnila porušenie svojich spotrebiteľských práv preukázaním, že tento realizoval výkon svojho práva na základe neprijateľných zmluvných podmienok a na jeho strane tak vzniklo bezdôvodné obohatenie prijatím úhrad nad istinu poskytnutého úveru, čím nesporne došlo k naplneniu hypotézy na priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v zmysle ust. § 3 ods. 5 zák. č. 250/2007 Z.z. Nárok na primerané finančné zadosťučinenie nie je závislý od okamihu uzatvorenia spotrebiteľskej zmluvy. Pri posudzovaní predmetného nároku je potrebné podrobiť prieskumu a vyhodnotiť, či v danom zmluvnom vzťahu existovala už len hrozba vzniku ujmy. Pre priznanie daného nároku nie je relevantné, či ku vzniku ujmy aj reálne došlo alebo nie. Na to, aby všeobecný súd priznal spotrebiteľovi nárok na primerané finančné zadosťučinenie úplne postačuje len samotná existencia hrozby vzniku ujmy počas účinnosti zák.č. 250/2007 Z.z.

21. Keďže žalovaný preukázateľne porušil práva žalobkyne ako spotrebiteľa, súd považoval samotný nárok žalobkyne na primerané finančné zadosťučinenie za dôvodný, avšak iba čiastočne.

22. S poukazom na všetky okolnosti prípadu a viacnásobné porušenie spotrebiteľského práva žalobkyne súd považoval za primeranú výšku finančného zadosťučinenia sumu 300 EUR. V danom prípade vychádzal zo skutočnosti, že zo strany žalovaného došlo k vydaniu bezdôvodného obohatenia vo výške

prijatých plnení z neprijateľnej zmluvnej podmienky a v porovnaní s inými prípadmi, u žalobkyne nedošlo k priamym vyhrážkam a zastrašovaniu zo strany dodávateľa, ktoré by mali vplyv na jej psychiku či rodinný život. Na základe uvedených skutočností, preto primeraná povaha a rozsahu porušenia práv žalobkyne je suma 300 EUR, ktorá zodpovedá svojmu účelu a poskytuje žalobkyni ako spotrebiteľovi satisfakciu a odradí dodávateľa od porušenia práv spotrebiteľa. Na záver súd pripomína, že inštitút primeraného finančného zadosťučinenia je nárokom, ktorým sa reparuje ujma nemateriálnej povahy a nemôže slúžiť na finančné obohatenie sa žalobkyne, respektíve kompenzáciu jej majetkovej škody, ale musí zostať na úrovni a vo funkcii účinného a odradzujúceho prostriedku ochrany (rozhodnutie Krajského súdu v Prešove zo dňa 24.05.2017 pod sp.zn. 2Co/137/2016, zo dňa 26.06.2018 pod sp. zn. 9Co/50/2018 a rozhodnutie 17Co/17/2018).

23. Podľa § 255 ods. 1 CSP, súd prizná strane náhradu trov konania podľa pomeru jej úspechu vo veci.

24. Podľa § 255 ods. 2 CSP, ak mala strana vo veci úspech len čiastočný, súd náhradu trov konania pomerne rozdelí, prípadne vysloví, že žiadna zo strán nemá na náhradu trov konania právo.

25. Podľa čl. 3 ods. 1 CSP, každé ustanovenie tohto zákona je potrebné vykladať v súlade s Ústavou Slovenskej republiky, verejným poriadkom, princípmi, na ktorých spočíva tento zákon, s medzinárodnoprávnymi záväzkami Slovenskej republiky, ktoré majú prednosť pred zákonom, judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva a Súdneho dvora Európskej únie, a to s trvalým zreteľom na hodnoty, ktoré sú nimi chránené.

26. Podľa čl. 3 ods. 2 CSP, výklad tohto zákona nesmie protirečiť tomu, čo je v jeho slovách a vetách jasné a nepochybné. Nikto sa však nesmie dovolávať slov a viet tohto zákona proti ich účelu a zmyslu podľa odseku 1.

27. CSP nemá obdobné ust. § 142 ods. 3 CSP., ktoré sa uplatňovalo ako lex specialis vo vzťahu k ust. § 142 ods. 2 CSP. Na rozdiel od predchádzajúcej právnej úpravy nová právna úprava už neobsahuje tri špeciálne skutkové podstaty, ale len dve. Na prvom mieste je zásada úspechu a v prípadoch, keď mala strana sporu vo veci úspech len čiastočný, platí pravidlo obsiahnuté v § 255 ods. 2 CSP. Nepatrný neúspech CSP aktuálne nepozná a zohľadňuje teda každý neúspech, a to vrátane neúspechu v časti príslušenstva pohľadávky. Zásadu úspechu vo veci treba uplatniť aj na konania, v ktorých výška plnenia závisí od úvahy súdu alebo od znaleckého posudku. V týchto prípadoch však nejde o procesne neúspešného žalobcu, ak mu bola priznaná aspoň časť žalobou uplatneného nároku. Nemožno ho totiž ad absurdum zaťažovať procesnou zodpovednosťou za predvídanie výsledku na základe úvahy súdu alebo znaleckej činnosti (str. 906 Komentára k CSP, nakladateľství C. H. DESK).

28. Aj z dôvodovej správy k ust. § 255 CSP vyplýva, že v tomto ustanovení sa premieta zásada úspechu v spore, ako esenciálne kritérium priznania náhrady trov konania. V sporovom konaní je kritérium procesného úspechu prvoradým kritériom posudzovania náhrady trov konania, čomu zodpovedá i systematické začlenenie tohto ustanovenia. Podľa tohto kritéria môže súd priznať náhradu trov konania v plnej výške

aj v prípade, ak súd priznal nárok úspešnej strane, avšak nie v požadovanej výške. Ide o prípady, kedy výška nároku závisí od úvahy súdu alebo znaleckého posudku. Ako príklad uvádza dôvodová správa náhradu nemajetkovej ujmy v sporoch o ochranu osobnosti. Vhodným riešením potom bude, že žalobca má právo na plnú náhradu trov konania, avšak výlučne iba z prisúdenej sumy. Priznanie plnej náhrady trov konania výlučne z prisúdenej sumy je v tomto prípade zdôvodniteľné cez interpretáciu pojmu úspech vo veci, keďže ten sa skúma čo do právneho základu a nie čo do výšky priznaného nároku.

29. Keďže predmetom konania bol nárok žalobkyne na zaplatenie primeraného finančného zadosťučinenia, ktorého výška závisela od úvahy súdu, bol žalobkyni priznaný nárok na náhradu trov konania ako úspešnej strane sporu, čo do právneho základu sporu v plnom rozsahu.

30. O výške náhrady trov konania bude rozhodnuté podľa § 262 ods. 2 CSP vo výške zodpovedajúcej prisúdenej sumy primeraného finančného zadosťučinenia po právoplatnosti rozhodnutia súdu vo veci samej.

Poučenie:

Proti tomuto rozsudku možno podať odvolanie do 15 dní odo dňa jeho doručenia na Okresný súd Prešov.

Podľa § 365 ods. 1 CSP, odvolanie možno odôvodniť len tým, že neboli splnené procesné podmienky, súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces, rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, súd prvej inštancie nevykonal navrhnuté dôkazy, potrebné na zistenie rozhodujúcich skutočností, súd prvej inštancie dospel na základe vykonaných dôkazov k nesprávnym skutkovým zisteniam, zistený skutkový stav neobstojí, pretože sú prípustné ďalšie prostriedky procesnej obrany alebo ďalšie prostriedky procesného útoku, ktoré neboli uplatnené, alebo rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci.

Podľa § 365 ods. 2 CSP, odvolanie proti rozhodnutiu vo veci samej možno odôvodniť aj tým, že právoplatné uznesenie súdu prvej inštancie, ktoré predchádzalo rozhodnutiu vo veci samej, má vadu uvedenú v odseku 1, ak táto vada mala vplyv na rozhodnutie vo veci samej.

Podľa § 365 ods. 3 CSP, odvolacie dôvody a dôkazy na ich preukázanie možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie odvolania.

Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku. Ak žalovaný nesplní povinnosť uloženú týmto rozsudkom, môže žalobca podať návrh na vykonanie exekúcie podľa exekučného poriadku.